ProRail

Aan de staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Mevrouw drs. S. van Veldhoven
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum	10 juni 2020	Behandeld door	
Uw kenmerk	n.v.t.	Telefoonnummer	
Ons kenmerk	P20160156-835233676-398		
Bijlage(n)	3		
Onderwerp	Quickscan spanningssluizen HSL versie 2.0		

Geachte mevrouw Van Veldhoven,

Raad van Bestuur

Bezoekadres
Moreelsepark 3
3511 EP Utrecht

Postadres
Postbus 2038
3500 GA Utrecht

Hierbij bieden wij u, mede namens NS, de Quickscan Spanningssluizen HSL-Zuid, versie 2.0 aan. Deze quickscan is opgesteld in nauwe samenwerking met NS. Op 18 april 2019 heeft u de Tweede Kamer toegezegd een quickscan te laten uitvoeren naar het aanpassen van twee spanningssluizen op de HSL. In deze spanningssluizen vindt de overgang plaats van 1500 V gelijkstroom (conventionele net) naar 25.000 V wisselstroom (HSL). Op 5 juni 2019 heeft u aan ProRail gevraagd deze quickscan uit te voeren.

De HSL ontwikkelt zich steeds meer tot een van de belangrijkste assen van het binnenlandse spoornetwerk. Daarnaast staan er nieuwe productstappen klaar om invulling te geven aan de ambities voor internationaal treinverkeer over de HSL-Zuid. Op zo'n belangrijk traject willen ProRail en NS de prestaties tijdig op topniveau krijgen. Een HSL op topniveau is essentieel voor hoogwaardige verbindingen tussen kerngebieden binnen Nederland en Europa. We zijn er van overtuigd dat het verkorten van twee storingsgevoelige spanningssluizen als onderdeel van het pakket aan maatregelen van de Lange Termijnvisie HSL een belangrijke bijdrage levert om de HSL-Zuid op dit niveau te krijgen. ProRail en NS verzoeken u dan ook om te investeren in de maatregel aanpassen spanningssluizen.

Langetermijnvisie HSL
ProRail en NS zetten zich maximaal in voor een betrouwbare dienstregeling op de HSL-Zuid. Op de korte en middellange termijn spannen we ons in om de prestaties op de HSL-Zuid te verbeteren door het realiseren van maatregelen uit het Verbeterprogramma HSL Zuid en het € 60 miljoen pakket, en de introductie van de ICNG.

Onder andere door de complexe interactie tussen trein en baan, de vele en kwetsbare transities van beveiliging en bovenleidingsspanning tussen de HSL-Zuid en het conventionele net blijft het verder verbeteren van de prestaties een uitdaging. Dit werd bevestigd door een externe analyse uitgevoerd door Railistics en Triple Bridge. Zij constateerden al in 2016 dat de complexe situatie op de HSL-Zuid nergens in Europa aangetroffen wordt. Door Railistics en Triple Bridge is daarom geadviseerd om op de langere termijn te kijken naar een grootschalige versimpeling van de infrastructuur, een zogenoemde 'systeemsprong', voor duurzaam betere prestaties.

In 2018 is door ProRail en NS een gezamenlijke langetermijnvisie aangeboden, met een voorstel voor een maatregelenpakket om de transities te verbeteren. Deze visie hebben ProRail en NS toegelicht aan de Tweede Kamer in een Technische Briefing. ProRail en NS zijn van mening dat uitvoering dient te worden gegeven aan deze langetermijnvisie HSL, om de prestaties op de HSL-Zuid blijvend te verbeteren en op het niveau van het Hoofdrailnet te krijgen. In de Langetermijnvisie zijn de volgende verbeteringen voorzien:

1. Vernieuwen van de twee meest kwetsbare energie-overgangen,
2. Vervangen van de ERTMS-beveiliging op de HSL door dezelfde versie als wordt uitgerold op het HRN,
3. Ombouw van de beveiliging op Rotterdam Centraal van ATB naar ERTMS.

De realisatie van de eerste maatregel, waarbij de twee meest storings-veroorzakende spanningssluizen op de HSL-Zuid worden verkort, is een eerste stap in de realisatie van de gehele langetermijnvisie HSL-Zuid van ProRail en NS.

Quickscan Spanningsluizen
In de quickscan wordt de eerste maatregel nader uitgewerkt op de volgende aspecten:

1. Nadere invulling van de maatregel,
2. Een toets aan soortgelijke oplossingen in het buitenland,
3. Een actualisatie van de kostenraming,
4. Een berekening van het effect voor de reizigers,
5. Een audit door Tjalma Rail Consulting/Railistics.

De quickscan concludeert dat na uitvoering van deze maatregel in en bij de twee meest kwetsbare spanningssluizen 40% minder strandingen langer dan 20 minuten te verwachten zijn. Circa 33.000 minder reizigers per jaar zullen gehinderd worden door een vertraging van gemiddeld 22 minuten.

De urgentie voor het treffen van maatregelen om strandingen te voorkomen wordt in de toekomst alleen maar groter. De Nationale Markt en Capaciteitsanalyse (NMCA) verwacht in de periode tot 2040 ongeveer een verdubbeling van het aantal reizigers over de HSL, zowel internationaal als binnenlands. De gewenste substitutie van het continentale luchtverkeer speelt hierin ook een rol. In Toekomstbeeld OV wordt daarom gesproken over een verdubbeling van het aantal treinen over de HSL. Door de Corona-crisis zal het aantal reizigers de komende periode achterblijven, maar de verwachting van NS en ProRail is dat de vervoerontwikkeling zich op termijn herstelt, zij het mogelijk met enige vertraging. Daarnaast staan er in de nabije toekomst belangrijke productstappen gepland voor de HSL-Zuid, zoals de voorziene verdere integratie van de HSL in het HRN voor de verbinding naar Noordoost-Nederland in 2023 en de introductie van een 4e en 5e Eurostar. Dat betekent dat zonder maatregelen het aantal strandingen en het aantal getroffen reizigers ook zal toenemen.

De kosten schatten we in op € 32 à 46 miljoen (prijspeil 2020). Wanneer de opdracht wordt gegeven voor het traject van verkenning, planuitwerking en realisatie is nog 5 à 6 jaar nodig voordat de werkzaamheden zijn afgerond en de vruchten ervan kunnen worden geplukt.

Afronding
De groei aan populariteit op de HSL maakt dat het voor een steeds groter wordend aantal reizigers zeer wenselijk is om de voorgenomen langetermijnverbeteringen door te voeren. Gezien de ambitie om de HSL prestaties duurzaam te verbeteren en het tijdspad dat hoort bij realisatie van de maatregelen, verzoeken ProRail en NS te investeren in de maatregel aanpassen spanningssluizen, als onderdeel van het pakket aan maatregelen van de Langetermijnvisie HSL.

Om deze maatregel tijdig te kunnen realiseren stellen ProRail en NS voor een MIRT-verkenning te starten, waarbij een technisch ontwerp gemaakt wordt van de aangepaste spanningssluizen, een nauwkeuriger begroting opgesteld wordt van de bijbehorende kosten en planning en de effecten diepgaander in beeld worden gebracht. Hiervoor is een opdracht nodig van u aan Infraspeed en ProRail.

Graag gaan wij met u in gesprek over de invulling van deze opdracht.

Met vriendelijke groet,
namens de Raad van Bestuur

Ans Rietstra
COO

Bijlagen:

1. Quicscan Spanningssluizen HSL-Zuid, versie 2.0, Managementsamenvatting
2. Quickscan Spanningssluizen HSL-Zuid, versie 2.0, Technische Rapportage
3. Review Quickscan Spanningssluizen HSL-Zuid